

Šternberk

Kraj: Olomoucký

Správní obvod: Šternberk

Nadmořská výška: 268 m n. m.

Počet obyvatel: 13 196

Adresa URL: www.sternberk.eu

Okres: Olomouc

GPS souřadnice: 49.730445N, 17.298889E

První pís. zmínka: 1296 (728 let)

PSČ: 785 01

Památky a zajímavosti Šternberk

Ve městě Šternberk se nachází množství historických památek a pamětihodností, také turistické zajímavosti. Historické jádro města je městskou památkovou zónou. K hlavním dominantám města patří národní kulturní památka Státní hrad Šternberk, komplex budov bývalého augustiniánského kláštera s nepřehlédnutelným chrámem Zvěstování Panny Marie a rozsáhlý soubor restaurovaných měšťanských domů v městské památkové zóně. Dále zde najdeme několik památných křížů, kaplí a kapliček, soch, pomníků a další.

Hrad Šternberk

První písemná zmínka o hradu pochází z roku 1269, založen byl však již po polovině 13. století Zdeslavem ze Šternberka, který se zasloužil o odvrácení vpádu Kumánů v roce 1253 a který byl odměněn titulem královského číšníka a bylo mu poskytnuto zdejší okolí. Roku 1339 byl majitelem hradu Štěpán ze Šternberka a od roku 1357 jeho syn Albrecht Aleš ze Šternberka. Za něj docházelo ke stavebním úpravám a hrad byl změněn na biskupskou rezidenci. Hradní kaple byla vyzdobena podle stylu, panujícího na dvoře Karla IV.

Na počátku 16. století došlo k jeho renesanční rekonstrukci, kdy byl rozšířen o křídlo s Vizitkovým sálem. Přestavěný hrad roku 1570 vyženili knížata z Minsterberka (potomci Jiřího z Poděbrad), kteří ho vlastnili až do vymření rodu v polovině 17. století. Mezitím hrad za třicetileté války značně utrpěl. Po roce 1886 byl hrad regotizován a podle projektu vídeňského architekta Karla Gandolpha Kaysera opraven v duchu romantického historismu. U hradu byl pak v letech 1907–1909 vídeňským architektem Albertem Esche vytvořen lesopark. Hrad se stal luxusním sídlem, vybaveným historickým mobiliářem, obrazy, nábytkem, plastikami a gobelíny.

Dnes hradní interiéry překvapí návštěvníky svou velkorysostí a bohatou výbavou uměleckých předmětů, dovezených z celé Evropy, především pak umění 15. století. Výjimečně dochovaná kolekce sbírek Jana II. z Liechtensteinu tvoří z hradních interiérů výkladní skříň knížecí sběratelské vášně. Hrad Šternberk je rovněž místem konání historických, kulturních a společenských akcí a vyhledávaným místem svatebních obřadů.

Kostel Zvěstování Panny Marie

Další výraznou dominantou Šternberka a okolí je chrám Zvěstování Panny Marie s 60 m vysokými věžemi, dílo významného brněnského architekta Františka Antonína Grimma. Roku 1775 byl původní vyhořelý kostel zbořen a nový byl stavebně dokončen v roce 1783. Kostel je 65 m dlouhý, výška chrámové lodi je 30

m. Z gotické stavby se zachovala část křížové chodby, která spojuje kostel s klášteřem. Vzácnou památkou šternberského kostela je tzv. Šternberská madona, krásná kamenná socha z konce 14. století. Kostel je součástí komplexu bývalého augustiniánského kláštera.

Augustiniánský klášter

O založení kláštera se zasloužil magdeburský arcibiskup Albert II. ze Šternberka, který v roce 1371 povolal augustiniány do Šternberka. Konventní budovy byly dostavěny koncem 14. století.

První velkorysou barokní přestavbu kláštera inicioval roku 1718 probošt Patricius Vavřinec Lehmann. Jeho dílem je budova probošství. V roce 1736 byla podle plánu Antonia Nicolaa Beduzziho zahájena stavba nového konventu, který navazoval na starý ambit. Stavba však vlivem neklidných válečných let pokračovala velmi pomalu. Přestavělo se probošství, konventní budovy byly nově vyzdobeny, vznikla klášterní zahrada, ve které byl postaven letohrádek a také byl postavený nový klášterní chrám. Na výzdobě klášterních budov se podíleli vynikající umělci moravského baroka – malíř Jan Kryštof Handke, sochaři Filip Sattler a Jan Kammereit.

Z bohaté výzdoby se zachovala místnost v patře severozápadního křídla opatřená malbami Jana Kryštofa Handkeho s námětem Glorifikace Panny Marie a štukovými reliéfy Zvěstování Panny Marie a Sen sv. Josefa od Filipa Sattlera.

Bývalý augustiniánský klášter v současné době vlastní 2 majitelé – Město Šternberk (klášter) a Římskokatolická farnost Šternberk (kostel, ambit, bývalý proboštský palác – v současnosti fara). V současné době se snaží vedení města získat prostředky z různých dotačních titulů tak, aby se tento objekt stal centrem volnočasových aktivit města a kraje.

Mariánský sloup

Náměstí pod kostelem Zvěstování Panny Marie bylo v roce 1719 ozdobeno mariánským sloupem, který nechal postavit kníže Josef z Lichtenštejna na památku zachránění města před poslední morovou epidemií v letech 1715–1716.

Ve městě Šternberk se dále nachází zbytky městského opevnění a množství hodnotných městských a měšťanských domů, které najdeme na Hlavním náměstí, ulicích Radniční, U horní brány, Pekařská, ČSA, Olomoucká, Bezručova a další.

Na dřívější výrobu nástěnných hodin, budíků a hodinek navazuje muzeum Expozice času – specifické muzeum, které vzniklo v bývalém domě osvěty na ulici ČSA čp. 19. Expozice nabízí návštěvníkům nevšední pohled na čas a jeho měření od vesmírného vzniku času až po atomové hodiny. Expozice je sestavena z 250 exponátů a také se zde konají doprovodné akce pro školy i pro rodiny s dětmi a doprovodné programy jako například koncerty, filmy, výstavy. Interaktivní programy poskytlo Vlastivědné muzeum v Olomouci, Národní technické muzeum v Praze, Židovské muzeum v Praze a více než dvacet českých a světových muzeí.

